

Anvisningar för läkares Allmäntjänstgöring (AT) i Region Skåne

(med tillägg för tjänstgöring som vikarierande underläkare före AT)

En arbetsgrupp inom övergripande nätverket för studierektorer och AT-chefer har tagit fram följande riktlinjer för AT i Region Skåne i samarbete med SYLF Skåne, Koncernstaben-HR samt styrgruppen för AT/ST.

1. Grundvärden

AT-tiden är en mycket viktig period i läkarkarriären. En central roll för framgång i AT har handledningsfunktionerna. Bastanken är fullvärdig tjänstgöring under fullt professionellt ansvar med högkvalitativ och lättillgänglig handledning/instruktion.

2. Nationella bestämmelser

AT regleras av SFS 1998:1 513 avseende arbetsgivarens åtagande för upplägg och innehåll, samt för tidsfördelning i fullgörandet, medan Socialstyrelsen i SOSFS 1999:5 (M) fastställt målbeskrivningen. Därutöver gäller regionalt de här föreliggande anvisningarna. Lokalt kan varje AT-ort i dokument styra sin tillämpning av AT-konceptet.

3. AT-orter

I Skåne fördelas ett antal AT-block på förvaltningarna Skånes universitetssjukvård, Skånes sjukhus nordost och Skåne sjukhus nordväst. AT-blocken är knutna till sjukhus vid respektive ort.

4. Tjänstgöringsplaceringar

Det är eftersträvansvärt med kontinuitet i AT-placeringarna, så att goda rutiner och handledningsfunktioner utvecklas för AT-läkarna.

Det finns inga hinder för privata vårdgivare att involveras i AT med samma krav genom avtal med Region Skåne. Byte av AT-block skall i princip undvikas, såväl inom som utom regionen och är inget som AT-ansvariga kan stödja, utan skall bara ske i yttersta undantagsfall.

5. Tidsomfattning

AT-blocket omfattar minst 18 månader, medan forskar-AT är förlängt med 6 månaders forskningstid.

6. Tidpunkter för AT-start

AT startar två till fyra gånger per år (kring 1/3, 1/6, 1/9 och 1/12) och inleds med en introduktionsvecka, som lämpligen struktureras enligt följande punkt 7.

7. Introduktion

AT-introduktionen sker under 5 arbetsdagar vid AT-starten med förslagsvis allmänna/övergripande introduktionen under 2½ dag (ansvarig övergripande AT-studierektorn), sedan resterande 2½ dag med kliniskspecifika introduktionsprogram (administrerat av AT-ansvarig specialist eller ST på respektive kliniker). Den kliniska tjänstgöringen av AT inleds med slutenvårdsplacering, endera i invärtesmedicinska eller opererande specialiteter. HLR-utbildning, liksom AT-kurs i Akutsjukvård (2½ dag), ges i snar anslutning till introduktionen.

8. Utbildnings-/undervisningstid

Den kliniska tjänstgöringen är grunden i AT! Därutöver ansvarar arbetsgivaren för formaliserad utbildning till vilket räknas:

1. regelbunden organiserad undervisningstid under arbetsveckorna (t.ex. klinikförlagd utbildning, lokala temadagar, handledning)
2. regionala temadagar (t.ex. akutsjukvårdskurs, försäkringsmedicin, STRAMA-dagar)
3. AT-tinget (en gång per AT-block)
4. Läs dagar. Tre dagars betald tjänstledighet kan beviljas som inläsningsperiod inför AT-skrivningen. Någon ytterligare personlig litteraturstudietid finns inte anvisad utan integreras i ordinarie tjänstgöring.

Lämpliga kurser och utbildningar publiceras på AT/ST-sidorna för Region Skåne.

9.Handledning

För varje AT-läkare utses en personlig 1) *huvudhandledare* för hela AT-tiden med mentorfunktion och en personlig 2) *klirikhandledare*

för varje tjänstgöringsavsnitt. Dessutom kan 3) *övergripande AT-studierektor (ÖSR) eller AT-chef* finnas som en resurs/stöd. ÖSR ansvarar även för anordnandet av handledarträffar. Framför allt bör understrykas 4) *samtliga läkares och övriga medarbetares* ansvar för att ge ett gott stöd och instruktion på ett lättillgängligt sätt i det löpande patientarbetet. Under slutenvårdsplaceringarna förordas en timmes handledningstid varannan vecka, men under primärvårdstjänstgöringen en timme per vecka. Det åvilar arbetsgivaren att skapa förutsättningar för handledning, men AT-läkaren har ett ansvar att medverka för att handledning kommer till stånd.

10. Feedbacksystem

Klinikhandledare ansvarar för regelbunden utvärdering/uppföljning. Till hjälp för utvärdering finns framtagna feedbackformulär på respektive förvaltning. Feedback skall helst ske vid mitten av varje tjänstgöringsavsnitt, vilket möjliggör att under resterande tid kunna göra förbättringar i något avseende. Olika metoder finns för utvärdering och lokala förhållanden avger val av bästa utvärderingsmetod. Det krävs en godkänd medsittning per tjänstgöringsavsnitt för godkänd AT. Genomförandet av ytterligare medsittningar uppmuntras.

11. Den utbildande enheten, intern och extern inspektion

Verksamheten vid den utbildande enheten skall vara så bred att målbeskrivningen kan uppfyllas. Detta innebär t.ex. adekvat grundbemanning med specialister alternativt erfarna kollegor och även vid jour- samt akuttjänstgöring. AT-läkare skall även ha tillgång till en skrivplats med dator samt adekvata ombytesmöjligheter. För att säkerställa att målbeskrivning och anvisningar för AT i Region Skåne uppfylls förordas AT-SPUR-inspektion minst vart femte år. Däremellan kan intern kvalitetsgranskning med liknande upplägg genomföras av den AT-ansvarige på kliniken, lämpligen vartannat år. Varje år ska dessutom en regionövergripande enkät genomföras. Resultatet publiceras på förvaltnings- och regionövergripande nivå (www.skane.se/at).

12. Rekrytering och AT-anställning

All rekrytering i Region Skåne sker enligt en regiongemensam rekryteringsprocess. En förutsättning i rekryteringsprocessen är att den sker i ett nära samarbete med respektive förvaltning där beslutsfunktionen för tillsättning ligger.

13. Medarbetarsamtal

Medarbetarsamtal sker minst en gång per år under AT-tiden.
[Gällande lön se Region Skånes riktlinjer för lönesättning av AT läkare.](#)

14. Forskar-AT

Forskar-AT innebär tillägg av 6 månaders forskningstid under forskningshandledning.

15. Viktiga funktioner för en fungerande AT

- a. **AT-chefen** ansvarar för medarbetarsamtal, löneförhandling och lönerrevision samt rehabiliteringsinsatser. AT-chefen deltar lämpligen i rekryteringsprocessen och beviljar ledigheter formellt efter godkännande i verksamheten av schemaläggare.
- b. **Övergripande AT-studierektor** har det övergripande ansvaret för innehållet i och organisationen av AT-utbildningen samt kan medverka i rekryteringen. Initierar inspektion och utvärdering av AT.
- c. **Samordnare, administratör och utvecklare** har en samordnande och övergripande funktion gällande AT på respektive sjukhus, ansvarar för rekrytering, utbildningar och övergripande introduktion samt tidsplanering av AT-läkares övergripande schema.
- d. **Huvudhandledaren** har en mentorfunktion för yrkesrollen inkluderande en vägledande och stödjande roll
- e. **Klinikhandledaren** ger framförallt stöd i kliniska kunskaps- och färdighetsfrågor, samt i aspekter om förhållningssätt och medicinsk etik. Klinikhandledaren har också en utvärderande roll av AT-läkarens kompetens.
- f. **AT-klinikansvarig/lokal studierektor** utser klinikhandledare, ”sit-in-läkare”, gör en detaljerad AT-planering, introduktion och bidrar till utvärdering av AT-läkarens kompetens.
- g. **Lokal schemaläggare och chefsstöd** ansvarar för detaljschemaläggning inom respektive tjänstgöringsavsnitt, medverkar vid lokal introduktion och tillstyrker AT-läkarnas poster i personalsystemet
- h. **Verksamhetschefen** har det yttersta ansvaret för AT-läkarens arbetsmiljö och arbetsvillkor under respektive tjänstgöringsavsnitt, utser AT-klinikansvarig/lokal studierektor och intygar om godkänt tjänstgöringsavsnitt.
- i. **Förvaltningschef** utser specialistkompetent läkare till uppdraget som övergripande AT-studierektor och AT-chef, samt säkrar att utbildningsaspekter får tillräckligt utrymme på förvaltningens enheter.

- j. **Lokalt AT/(ST)-råd** (med ingående AT-läkarrepresentanter) **eller i förekommande fall APT**, handlägger övergripande utbildningsfrågor och AT-planeringen på respektive tjänstgöringsort.
- k. **Övergripande studierektors – (ÖSR)/AT-chefsnätverket** samordnar och bereder AT-utvecklingsfrågor samt finns, via regionöverläkaren, representerad i Region Skånes styrgrupp för AT/ST.
- l. **Regionöverläkaren för AT/ST** leder ÖSR:s arbete samt kommunicerar som ledamot av Styrgruppen för AT/ST i Region Skåne.

Tillägg för tjänstgöring som vikarierande underläkare före AT i Region Skåne

För tjänstgöring som vikarierande underläkare före AT gäller i tillämpliga delar samma som ovanstående. Det innebär att vikarierande underläkare skall ha likvärdig introduktion, lokala utbildningsmöjligheter och handledning likvärdig den för AT-läkare inkluderande personligt utsedd handledare.

Ola Björgell
Regionöverläkare AT/ST